

Täysistunto

Torstai 18.12.2025 klo 10.00—21.22

5. Hallituksen esitys eduskunnalle työntekijän henkilöön liittyvää irtisanomisperustetta koskevan lainsäädännön muuttamiseksi

Hallituksen esitys HE 158/2025 vp

Valiokunnan mietintö TyVM 10/2025 vp

Toinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 5. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotukset, joiden sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. — Keskustelua. Edustaja Hänninen.

Keskustelu

19.30 **Juha Hänninen kok:** Arvoisa puhemies! Suomen on oltava maa, jossa yrittäminen on kannattavaa, houkuttelevaa ja siten työn tarjoaminen muille myös mahdollista. Tällä esityksellä kevennämme henkilöperusteisen irtisanomisen sääntelyä, jotta työnantajilla olisi rohkeus palkata uusia työntekijöitä myös epävarmassa taloustilanteessa. Meidän tahotilamme on tukea näitä rohkeita yrittäjiä, jotka omalla työllään mahdollistavat turvallisen arjen myös muille työllistymisen kautta. Työllistämisen kynnyks on Suomessa ollut liian korkealla. Silloin ei uusia työpaikkoja synny, mikäli henkilöiden palkkaaminen yritykseen on liian suuri riski yrittäjälle.

Arvoisa puhemies! Tämä uudistus, jossa irtisanomisen perusteeksi riittäisi jatkossa asiallinen syy, ei tarkoita työntekijän turvan heikentämistä kohtuuttomalla tavalla, vaan kyse on todellisuudessa yhteisten pelisääntöjen selkeyttämisestä. Jatkossakaan irtisanomiseen eivät saa vaikuttaa syrjivät syyt. Esityksessä kuvattu asiallinen syy irtisanomiselle voi olla selkeä työntekijän velvoitteiden rikkominen, kuten töiden laiminlyönti, epäasiallinen käytös tai se, ettei työntekijä enää selviydy työtehtävistään. [Timo Suhonen: Kuinka näin?] Hyvät ystävät, ero nykyiseen on siis se, että jatkossa ei tarvitse enää arvioida sitä, kuinka painavalla tavalla työntekijän toiminta on ristiriidassa. [Niina Malm: Aivan!] Kuitenkin irtisanomisen edellytyksiä arvioitaisiin edelleen kokonaisuuden näkökulmasta ottamalla huomioon menettelyn vakavuus, työnantajan ja työntekijän olosuhteet sekä se, onko työntekijälle annettu mahdollisuus korjata toimintaansa. Näin asian kuuluu olla, ja tässä esityksessä lopulta niin työnantaja kuin työntekijäkin voittavat, kun pelisäännöt ovat selkeämmät.

Arvoisa puhemies! Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta on antanut esityksestä mietintönsä. Vaikka valiokunnassa ei tehty esitykseen muutoksia, se antoi meille tärkeitä huomioita tulevaisuuteen. Meidän tulee seurata lainsäädäntömuutosten vaikutuksia kokonaisuutena ja erityisesti raskaus- ja perhevapaasyrjinnän kehitystä, työntekijöiden asemaa ja työllis-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 132/2025 vp

syyttä pk-yrityksissä. Arvioidaan myös, toteutuuko muutoksen tavoite irtisanomisen kynnksen madaltumisesta. Nämä ovat tärkeitä huomioita reilun työelämän näkökulmasta.

Arvoisa puhemies! Työ on parasta turvaa niin yhteiskunnallemme kuin jokaiselle työkäiselle ja työkykyiselle. Työllisyys on Suomen talouden kivijalka, ja työ on se, mikä turvaa arkimme. On oikein, että teemme kaikkemme mahdollistaaksemme työn mahdollisimman monelle. Tämä on vastuullinen ja harkittu uudistus, joka tuo kaivattua joustavuutta työmarkkinoille ja helpottaa yritysten arkea. Se tukee kasvua, vahvistaa tuottavuutta ja luo tilaa uusille mahdollisuuksille. On varmaa, että yksikään yrittäjä ei sano hyvää työntekijänsä irti huvikseen vaan pitää hänestä viimeiseen saakka kiinni. On suorastaan absurdia edes ajatella, että yrittäjä tuhoaa tahallaan omaa yrittämistään ja yritystään sanomalla työntekijän irti pärstän perusteella huvikseen.

Kasvu syntyy vain työllä, ja sitä Suomi juuri nyt tarvitsee. Toivotan kaikille turvallista ja rauhallista joulua ja rakkauden täyttämää uutta vuotta. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Lyly.

19.35 Lauri Lyly sd: Arvoisa rouva puhemies! Käsittelyssä on erittäin tärkeä työelämälaki, joka on ollut meillä nytten koko syksyn tuolla valiokunnassa ja nyt täällä ensimmäisessä käsittelyssä aika pitkän keskustelun kohteena.

Arvoisa rouva puhemies! Työlainsäädäntö on peruslinjaltaan sellainen, että se rakennetaan työntekijöiden suojaksi, työelämän heikomman osapuolen suojaksi, ja tässä nyt siihen kohtaan kajotaan. Tämä niin sanottu potkulaki on meidän mielestämme askel kohti tuntematonta, mikä heikentää työntekijöiden irtisanomissuojaa ja luo lisää epävarmuutta työelämään. Sillä ei ole laskennallisesti työllisyysvaikutuksia, eikä se vaikuta julkiseen talouteen. Esitys ei myöskään selkeytä tilannetta vaan lisää riitoja ja heikentää työmarkkinoiden epätasa-arvoa. Tulen myöhemmin esittämään tämän lakiesityksen hylkäämistä.

Hallitus perustelee esitystä työllisyyden parantamisella, mutta näissä perusteluissa ei ole näyttöä, että näin tapahtuisi. Kyse tässä on puhtaasti työntekijöiden suojan heikentämisestä vailla todellisia vaikutusarvioita. Kukaan ei tänään pysty sanomaan, miten paljon irtisanomiskynnys todella laskee. Lainsäädännön pitäisi olla selkeää ja erityisesti tilanteissa, jotka ovat ihmiselle dramaattisia ja elämää mullistavia. Tämä esitys lisää epävarmuutta ja tulkinnanvaraisuuksia ja sisältää epäselvää sääntelyä, joka siirtää vastuun laintulkinnasta tuomioistuimille vuosiksi eteenpäin. Tulkintakäytäntö tulee tapaus kerrallaan sitten määrittelemään, miten kynnys laskee.

Asiantuntijat varoittivat, että muutos aiheuttaa pitkää oikeudellista epävarmuutta ja lisää riitaisuuksia. Tämä laki ei selkeytä irtisanomistilanteessa. Todellisuudessa käy juuri päinvastoin, kun ei tiedetä, mihin tasoon tässä mennään. On sanottu, että turvaa lasketaan. Nykyinen oikeuskäytäntö joudutaan käytännössä kirjoittamaan uudelleen, kun ”asiallisen ja painavan syyn” vakaa tulkintalinja korvattaisiin epäselvällä sisällöllä, uudella ”asiallisella syyllä”. Muutos johtaa vuosien mittaiseen tulkintaepävarmuuteen.

Muutos ei kohdistu vain pk-yrityksiin vaan kaikkiin yrityksiin ja kaikkiin työsuhteisiin työntekijöihin — kaikkiin työsuhteisiin työntekijöihin kaikenkokoisissa yrityksissä ja yhteisöissä. Tällä hetkellä koeajalla työsuhteita päätetään noin 14 600 vuodessa ja henkilökohtaiset irtisanomisperusteet on noin 12 400:ssa, eli puhutaan merkittävästä määrästä työsuhteitten päättämisiä. Hallitus väittää, että tämä kohdistuu erityisesti pienten yritysten irtisanomisten helpottamiseen, mutta kun tämä on kirjoitettu niin, että tämä koskee kaikkia,

Pöytäkirjan asiakohta PTK 132/2025 vp

niin tässä minimitaso kyllä laskee ja irtisanomisriski kasvaa kaikilla aloilla ja kaikissa ammateissa. Kyse on koko työmarkkinaa koskevasta heikennyksestä, joka iskee voimakkaimmin jo valmiiksi epävarmoille työmarkkina-aloille, nuoriin, naisiin ja matalapalkkaisiin. Tässä tulee vielä se ero, että meillä on työehtosopimuksissa korkeampi irtisanomissuoja, tämä nykyinen ”painava ja asiallinen syy”, mutta tämä tulee niille aloille, joilla ei ole työehtosopimuksessa tällaista korkeampaa, joten se vielä tuo tätä eroa myöskin lisää.

Irtisanomisperusteita ei tunneta, ja sen vuoksi me olemme esittäneet, kun varoituskäytäntö on siinä yleensä mukana, että varoituskäytäntö muutettaisiin niin, että jokaisessa tilanteessa, kun varoitus annetaan, se annettaisiin kirjallisesti. Se vähentäisi oikeuskäytäntöä. Se olisi halpa keino ja vahvistava keino kummallekin osapuolelle, kun siitä varoituksella dokumentoitaisiin, miten se tehdään ja mitä odotetaan työntekijän korjaavan. Tämä vähentäisi riitoja ja selkiyttäisi irtisanomistilanteita.

Arvoisa rouva puhemies! Esitimme ykköskäsittelyssä muutoksia lakipykäliin. Ne eivät menneet läpi, joten esitän tässä yhteydessä lakiesitysten 1 ja 2 hylkäämistä.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Furuholm poissa. — Edustaja Suhonen, olkaa hyvä.

19.41 Timo Suhonen sd: Kiitos, arvoisa rouva puhemies! Hallituksen esitys irtisanomislain heikentämiseksi perustuu väitteeseen, että työntekijän irtisanominen olisi Suomessa liian vaikeaa. Tämä väite ei yksinkertaisesti kestä päivänvaloa.

Tosiasiat kertovat aivan muuta. Työsuhteita päätetään Suomessa jo nyt työnantajan toimesta monin eri tavoin ja suurissa määrin. Pelkästään koeaikana päätettyjä työsuhteita on vuosittain noin 14 600. Henkilökohtaisiin perusteisiin irtisanomisiin päättyy noin 12 400 työsuhdetta vuosittain. Näiden lisäksi työsuhteita puretaan ja vielä laajasti käytetään taloudellisia ja tuotannollisia irtisanomisia, niin sanottuja tuta-syitä. Eli työntekijöiden työsuhteita pelkästään henkilökohtaisilla syillä päätetään noin 30 000 työntekijän osalta vuodessa. Se on iso määrä, puhumattakaan siitä, että tähän tulee vielä lisäksi se iso määrä niitä tuotannollisista ja taloudellisista syistä irtisanottuja työntekijöitä. Kun nämä kaikki lasketaan yhteen, on selvää, että työnantajilla on jo nyt käytössään koko keinovalikoima työsuhteitten päättämiseen. Irtisanominen ei ole poikkeus, se voi olla myös arkea.

Arvoisa rouva puhemies! On suorastaan vastuutonta väittää, että irtisanomiskynnys olisi liian korkea, kun vuosittain kymmenentuhannet ihmiset menettävät työnsä työnantajan päätöksellä jo nykyisen lain puitteissa. Tämä ei ole jäykkä työmarkkina, tämä on työmarkkina, jossa epävarmuus on jo nyt monelle työntekijälle pysyvä olotila, valitettavasti. Nyt hallitus haluaa vielä madaltaa irtisanomiskynnystä poistamalla vaatimuksen asiallisesta ja painavasta syystä ja korvaamalla sen epämääräisellä asiallisella syyllä. Tämä ei ole tekninen muutos, tämä on tietoinen poliittinen päätös siirtää riskiä työntekijöille ja heikentää työsuhteen heikomman osapuolen suojaa.

Mitä tämä tarkoittaa käytännössä? Se tarkoittaa lisää mielivaltaa, lisää epävarmuutta ja lisää pelkoa työpaikoilla — pahimmillaan. Se tarkoittaa, että työntekijän asema horjuu entisestään ilman näyttöä siitä, että tällä saavutettaisiin yhtään ainoaa uutta työpaikkaa.

Hallituksen omatkin arviot myöntävät, että työllisyysvaikutukset ovat vähäisiä tai epävarmoja. Tutkimus ei tue väitettä, että irtisanomisen helpottaminen loisi merkittävästi uusia työpaikkoja. Sen sijaan tiedämme varmuudella, että työn epävarmuus lisääntyy, työhyvinvointi heikkenee ja luottamus työelämään rapautuu. Tämä hallitus ei ole ratkaisemassa

Pöytäkirjan asiakohta PTK 132/2025 vp

työllisyysongelmaa, se on siirtämässä vastuuta heikommille. Työelämää ei rakenneta pelolla vaan luottamuksella. Työllisyyttä ei paranneta heikentämällä työntekijöiden turvaa vaan vahvistamalla osaamista, investointeja ja ennustettavuutta.

Arvoisa rouva puhemies! Kun irtisanominen on jo nyt helppoa ja laajasti käytössä, lisäheikennyksille ei ole mitään tarvetta. Tämä esitys ei ole työmarkkinauudistus, se on ideologinen hyökkäys työntekijöiden turvaa vastaan. Me emme voi hyväksyä tätä. Tämä laki on ehdottomasti hylättävä. Siksikin, arvoisa rouva puhemies, kannatan edustaja Lylyn tekemää hylkyesitystä.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Partanen.

19.44 **Karoliina Partanen kok:** Arvoisa puhemies! Hallituksilla on todella eroa siinä, minkälaisia työmarkkinatoimenpiteitä teemme ja millä tavalla pyrimme edistämään työllisyyttä Suomessa. Sen allekirjoitan kyllä, että tämä lakiesitys on sillä tavalla ideologinen, että me uskomme, että kestävät työpaikat syntyvät yrityksiin ja yritykset ovat niitä, joille meidän pitää mahdollistaa hyvät työllistämisedellytykset.

Se ero tällä esityksellä on esimerkiksi Marinin hallituksen tekemään Työkanava Oy:n esitykseen, että edellinen hallitus uskoi julkiseen rahaan ja siihen, että lisäämällä julkisten varojen käyttöä työmarkkinoille ja luomalla sillä tavalla työpaikkoja saataisiin jotain hyvää aikaiseksi. Varmasti edellinen hallituskin perusteli tätä sillä, että työpaikkoja syntyisi ja suomalaiset saisivat töitä, mutta kuinkas sitten kävikään? Kävi niin, että tämän Työkanava Oy:n toimintakauden aikana se teki melkein kolmen miljoonan euron liiketappiot, aiheutti siis suomalaisille veronmaksajille kolmen miljoonan euron tappiot ja veromaksut. Kuinka monta työpaikkaa syntyi? Syntyikö 18 vai 17 työpaikkaa? Tämä on esimerkki siitä, minkälaisia työmarkkinatoimia sosiaalidemokraatit haluavat tässä yhteiskunnassa ja Suomessa synnyttää. Ja kenen varoilla he niitä haluavat tehdä? He haluavat tehdä niitä veronmaksajien rahoilla.

Nyt kun me olemme tällä viikolla saaneet laajasti palautetta eri talouden arvioitsijoilta siitä, että Suomessa on hyvin suuri julkinen sektori — meillä on itse asiassa Euroopan suurin julkinen sektori suhteessa bruttokansantuotteeseen — niin täytyy sanoa, että Suomella ei ole varaa tämänkaltaisiin työmarkkinatoimenpiteisiin, vaan meidän pitää tehdä toimia, jotka parantavat yrittäjien edellytyksiä palkata uusia työntekijöitä. Tämän lain esityksissä käytiin kyllä läpi sitä, että tällä uskotaan kuitenkin olevan parantavia mahdollisuuksia yrityksille siihen, että he uskaltavat rekrytoida uusia työntekijöitä, ja sitä kautta me saataisiin uusia työpaikkoja Suomeen.

Nyt täytyy sanoa, että kun me katsomme näitä työllisyyslukuja, niin jos jotakin positiivista niistä yrittää hakea, niin se positiivinen on se, että työpaikat ovat syntyneet viime aikoina erityisesti yksityiselle sektorille ja yrityksiin. Kasvu lähtee yrityksistä, vientiyrityksistä, ja sinne me tarvitsemme niitä työpaikkoja. Emme halua kasvattaa veronmaksajien rahoilla tämmöisiä yrityksiä, kuten tämä erittäin epäonnistunut Työkanava Oy oli. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Berg poissa. — Edustaja Koskela, Minja.

19.47 **Minja Koskela vas:** Arvoisa puhemies! Oikeistohallituksen potkulaki vie suomalaista työelämää täysin väärään suuntaan. Sen sijaan, että työelämää kehitettäisiin panosta-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 132/2025 vp

malla työssäjaksamiseen, osaamisen päivittämiseen ja ihmisten tukemiseen eri elämäntilanteissa, on oikeistohallitus valinnut toisen tien. Se on yksipuolisuuden ja epävarmuuden tie, jonka kulkeminen johtaa mahdollisesti perusteettomiin potkuihin yhä useammalle. Tämä on karu viesti etenkin ikääntyville ja terveysongelmista kärsiville työntekijöille ja lisäksi nuorille työntekijöille.

Miksi siis hallitus on valinnut tämän tien? Suomen nykyinen irtisanomissuoja ei ole kansainvälisessä vertailussa erityisen tiukka. Päinvastoin olemme olleet OECD-maiden joukossa tavallista keskitasoa. Potkulain perusteleva väitteellä, jonka mukaan irtisanomissuoja olisi meillä jotenkin liian vahva, kertoo siitä, etteivät hallituksen työelämämuutokset perustu tutkittuun tietoon tai todellisiin ongelmiin, vaan puhtaasti ideologiseen haluun heikentää työntekijöiden asemaa.

Arvoisa puhemies! Hallituspuolueet puuttuvat nyt irtisanomissuojassa näkemiinsä kuvitteellisiin ongelmiin, mutta tulevatkin luoneeksi joukon uusia ongelmia. Mielivaltaisten irtisanomisten riskin kasvaessa tulee potkulaki nostamaan myös kynnystä puuttua muihin epäkohtiin ja väärinkäytöksiin työpaikoilla. Hiljentäminen potkujen pelolla ei ole terve perusta suomalaiselle työelämälle eikä reilulle kilpailulle. Lisäksi hallitus vaarantaa potkulailla sekä työntekijöiden että työnantajien oikeusturvan, kuten perustuslakivaliokunta lausunnossaan totesi. Eli väite siitä, mikä täällä aikaisemmin tänään on tässä pöntössä esitetty, että tämä olisi sekä työntekijöiden että työnantajien etu, on itse asiassa perustuslakivaliokunnan täysin päinvastoin artikuloima. Tästä huolimatta, hallituspuolueet, te ette suostuneet selkeyttämään lakia perustuslakivaliokunnan lausunnon mukaisesti. Te runnotte toistuvasti läpi huonoa lainsäädäntöä piittaamatta käytännön seurauksista.

Arvoisa puhemies! Sen lisäksi, hyvä hallitus, että tavoitteenne heikentää työntekijöiden asemaa näyttää johtavan vain joukkoon uusia ongelmia, paljastaa se isoja ristiriitoja teidän omassa politiikassanne. Te vaaditte työurien pidentämistä talouskasvun nimissä mutta ajatte tällä potkulailla politiikkaa, jonka seurauksena yhä useampi ikääntynyt työntekijä pelkää potkuja jo ennen eläkeikänsä.

Aikuiskoulutustuen ja vuorotteluvapaan lakkauttaminen ovat surullisia mutta valitettavan johdonmukaisia esimerkkejä tästä samasta ristiriitaisesta politiikasta. Työuria pitäisi pidentää antamalla ihmisille mahdollisuus työntekoon erilaisissa tilanteissa, mutta teidän politiikkanne on vienyt aivan vastakkaiseen suuntaan. Yksi konkreettinen esimerkki tästä on suojaosien poistaminen, mikä vaikeuttaa osatyökykyisten ihmisten osallistumista työmarkkinoille, vaikeuttaa myös kokoaikaisen työpaikan saamista ja edelleen siis aiheuttaa tilanteita, joissa ihminen siitä huolimatta, että hän haluaisi olla aktiivinen, ei voi tehdä edes pientä määrää työtä tuen päälle, koska se tarkoittaisi sitä, että tuki pienenee.

Arvoisa puhemies! Vasemmistoliitossa me ajattelemme, että työelämän on oltava oikeudenmukaista ja sitä on uudistettava kaikkia kuunnellen. Nyt te, hyvä hallitus, murennatte yksipuolisella politiikallanne kovaa vauhtia työelämän luottamusta ja työntekijöiden uskoa tulevaan.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Lindén.

19.51 **Aki Lindén sd:** Arvoisa rouva puhemies! Ennen suunnittelemani puheenvuoron alkua kommentteja edustaja Partasen puheenvuoroon: Siinä oli mielenkiintoista pohdintaa siitä, että meidän julkinen sektori on liian suuri. Katsoin viimeisiä tilastoja: yksityisellä sektorilla työskentelee 73 prosenttia työvoimasta, julkisella sektorilla 27 prosenttia. Ihan

Pöytäkirjan asiakohta PTK 132/2025 vp

tarkasti ottaen se ei mene suhteessa kolme neljäsosa — yksi neljäsosa, mutta aika lähelle kuitenkin. Minusta tuntuu, että tämä on aika sopiva työnjako näiden eri sektoreiden välillä, kun ajatellaan, miten yhteiskunta ylipäätään on kehittynyt tässä viimeisten vuosikymmenien aikana: koulusektori, korkeakoulusektori, varhaiskasvatus, terveydenhuolto, puolustus, vanhustenhuolto, poliisitoiminta — nämä ovat perinteisesti kaikki julkista sektoria, ja aika lailla minusta yksituumaisesti ollaan haluttu näitä palveluja kehittää.

Jos vertaan niihin maihin, joissa osa näistä on järjestetty yksityisesti, niin ei se ole halvemmaksi tullut siellä kansalaisille. Esimerkiksi Yhdysvalloissa ihmisten vakuutukset ja omista rahoistaan maksamat koulutusmaksut ovat aivan jättiläissuuret. Siellä ei olla mitenkään nyt erityisesti, eikä kukaan katso esimerkiksi amerikkalaista terveydenhuoltojärjestelmää, että se olisi joku malli esimerkiksi meille tänne otettavaksi. No, en jatka sen pidemmälle tätä erittelyä, mutta en oikein hyväksy sitä lähtökohtaa, että julkinen sektori esimerkiksi tällä tavalla laskettuna on liian suuri. Se on tietysti yhteinen huoli, että kun meidän ikärakenne Suomessa on se, mikä on, elikkä syntyvät ikäluokat ovat kovin pienet — se tarkoittaa sitä, että jo nyt, saatikka sitten 20 vuoden päästä, työmarkkinoille tulevat ikäluokat ovat tavattoman pieniä — millä me ylipäätään tulemme pärjäämään millään sektorilla sen määrän kanssa, joka meillä on.

Mutta itse tästä varsinaisesta aiheesta: Käytin tietysti siitä jo pari kolme päivää sitten perusteellisemmän puheenvuoron, mutta haluan tässä nyt todeta, että olen itse toiminut... — Luulenpa muuten, että siirryn nyt sinne jo tässä vaiheessa, vaikka ei kolme minuuttia ole täynnä, koska tämä oli vasta alkamassa. [Naurua — Puhuja siirtyy puhujakorokkeelle]

Kiitoksia, puhemies! Eli olen itse toiminut työnantajatehtävissä. Toki se on tapahtunut julkisella sektorilla ja suurissa organisaatioissa, niin että en ollenkaan väitäkään tuntevani näppituntumalta pienen yksityissektorin yrityksen problematiikkaa, mutta se oma kokemukseni työnantajatehtävistä sanoo kyllä sen, minkä täällä esimerkiksi edustaja Suhonenkin edellä totesi, että ei ole ollut käytännössä nykyisen lainsäädännön vallitessa minkäänlaisia ylivoimaisia ongelmia sen suhteen, etteikö työntekijöistä päästä eroon tarvittaessa, jos he ovat syyllistyneet senkaltaisiin rikkeisiin tai puutteisiin, joita silloin tällöin on. Voin sanoa, että vaikka tietysti ylimmässä johdossa toimineena ei käytännössä joutunut aina näiden kaikkien konkreettisten asioiden kanssa tekemisiin, niin kyllä se kirjo, jonka näin ja tiesin isoissa organisaatioissa olevan, oli jokseenkin aivan laidasta laitaan, jopa sitten aika vakaviin rikoksiin asti. Luulen, että tässä nyt selvästi liioitellaan tällä saavutettavan edun vaikutuksia.

No, siinä edellisessä puheenvuorossani tässä muutama päivä sitten kävin aika tarkkaan suoraan sitä hallituksen esitystä läpi ja siteeraten sitä taloudellista arviointia, niin kuin yleensäkin, kun saan lakiesityksen, ihan ensimmäiseksi sieltä katson ne taloudelliset vaikutukset. Siinähan todettiin hyvin suoraan, että tällä ei ole työllisyyttä lisääviä vaikutuksia. Sen verran muistan ulkoa, kun sentään tässä suullisesti siteerasin sitä, että siinä todettiin, että tällaisissa meta-analyyseissa, joissa sitten on käyty läpi kaikki tutkimukset, joita aiheesta on tehty, taisi olla niin, että vähän yli 50 prosenttia tutkimuksista totesi, että työllisyys ei lisäännä lainkaan, 20 prosentissa oli havaittu lievää lisääntymistä ja sitten 20—30 prosentissa ei varsinaisesti kumpaankaan suuntaan. Eli enemmistö tutkimuksista kallistui sille kannalle, että ei ole työllisyysvaikutuksia.

Katsoin sitten täällä pitkän istunnon aikana tarkasti myös asiantuntijalausuntoja — kun itse en ole niitä valiokunnassa ollen voinut käsitellä, kun en ole työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan jäsen — ja luin niitä tässä sitten. Siellä esimerkiksi emeritusprofessori Niklas

Pöytäkirjan asiakohta PTK 132/2025 vp

Bruunin asiantuntijalausunto oli hyvin vakuuttava minusta osoittamaan sen, että tästä nyt ei ole käytännössä työmarkkinoille mitään hyötyjä, ja hänhän ehdotti kokonaan toisen nimitysten käsitteiden käyttämistä tässä yhteydessä.

Sitten tullaan siihen ydinkysymykseen, miksi tällainen lakiesitys nyt sitten ylipäättään on tehty. En voi tulla mihinkään muuhun johtopäätökseen kuin siihen, että vaikka monella tavalla pohdittuna työntekijän ja työnantajan intressit ovat yhteisiä — esimerkiksi sillä tavalla, että yritys menestyy ja se sitten voi työllistää ja toimitaan yhteistyössä — niin kuitenkin on myös jännitteitä olemassa niin tulonjaossa yrityksen ja työntekijöiden palkkojen välillä kuin monissa muissakin asioissa, joissa toinen on työn teettäjä ja toinen sitten käytännössä tekee sitä työtä, ja tässä on vain haluttu hyvin voimakkaasti mennä näitä konflikteja taikka jännitteitä ajatellen sinne työnantajan puolelle. Tämä on kyllä poikkeuksellista. Minusta tämä tulee nyt sitten johtamaan siihen, mikä on kaikkein huolestuttavinta, että ei se luottamus ainakaan siellä työmarkkinoilla parane. Ja kun tiedämme, että juuri luottamus niin työmarkkinoilla kuin koko tässä yhteiskunnassa on se, mikä tällä hetkellä kaikkein parhaiten edistäisi meidän taloudellista toimeliaisuutta, niin siinä mielessä tämä on onnettomien tähtien alla syntynyt laki ja sietääkin tulla hylätyksi.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Malm.

19.57 Niina Malm sd: Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Partaselle ihan ensimmäiseksi tästä Työkanavasta, kun siitä niin mielellään puhutte: Työkanavahan nimenomaan oli tehty sitä varten, että saadaan vajaa- ja osatyökykyiset työllistymään. No, nyt ei keretty tekemään yhtään mitään, kun te sen jo puritte, ja tältä osin täytyy kyllä todeta, että tällä hetkellä hallituksen toimet eivät palvele näitä ihmisiä, jotka haluaisivat hiukan tehdä elämässään töitä ja pysyä siinä arjessa kiinni.

Osatyökykyisen työelämä tällä hetkellä on varsin haastavaa. Jos esimerkiksi elämässä on pitkäaikaissairaus, krooninen sairaus, niin että on niitä hyviä vaiheita siinä työelämässä, ja sitten tulee se takapakki sairauden kanssa, niin voisi olla tarvetta sille, että saisi tehtyä osa-aikaista tai kevennettyä työtä. Mutta hallituksen kaikilla toimilla, muun muassa tälläkin, on vaikutus tasa-arvoon ja siihen, että ei ole mahdollista tehdä sellaisia töitä, joissa tämä osa-aikaisuus otettaisiin huomioon. Ja se on sangen surullista. Kun tässä salissa kuitenkin niin suureen ääneen aina puhutaan siitä, että jokaisella täytyy olla mahdollisuus osallistua työelämään ja työ on parasta sosiaaliturvaa, mutta sitten meillä tässä maassa onkin näitä kahden kerroksen työmarkkinoita. Osa on kelvollisia työelämään, mutta kun osa sitten vaikkapa sairauden tai vamman tai työn aiheuttaman kuormituksen takia tarvitsisi kevennyksiä, heille hallitus ei ole antamassa minkään maailman tukea. Tämä on tasa-arvon näkökulmasta surullista.

No, me olemme tottuneet työ- ja tasa-arvovaliokunnassa siihen, että tämänkään osalta tasa-arvovaikutuksia tai yleensäkin kaikkien vaikutusten yhteensovittamista ei ole katsottu. Sinänsä se ehkä nyt kertoo itse asiassa tästä tämänhetkisestä ajankuvasta, että tasa-arvo ja yhdenvertaisuus eivät ole niitä asioita, joita hallitus haluaa ainakaan työmarkkinoilla mutta ilmeisesti missään muussakaan politiikassaan edistää. Varsinkin kun tämä irtisanomisen helpottaminen itsessään jo koskee tietenkin kaikkia palkansaajia mutta erityisesti nuoria, naisia ja matalasti palkatuilla aloilla työskenteleviä ja kun lain pitäisi aina olla heikomman turvana, niin tästäkin näkökulmasta laki ei turvaa nyt yhtään heidän asemaansa enempää, vaan sitäkin murennetaan, eli jos sinä olet jo lähtökohtaisesti altavasteisessa ase-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 132/2025 vp

massa työmarkkinoilla, niin tulet sitä olemaan tulevaisuudessa vielä enemmän. Eli siis tässä vain heikennetään ja murennetaan sitä turvaa, joka palkansaajalla kuuluisi olla lainsäädännön mukaan.

Mutta emmepä me sosiaalidemokraatit ole siitä yllättyneitä, että tämä on kokoomuksen johtovuorolla tehty esitys, kun se nyt on käynyt vähintäänkin selväksi, että kokoomus ja koko maan hallitus haluaa helpottaa irtisanomista, kun SDP taas haluaa palkata ja helpottaa palkkaamista.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Lohi.

20.00 Markus Lohi kesk: Arvoisa puhemies! Olen omassa työhistoriassani toiminut yrittäjänä. Minulla oli semmoinen pieni, 15 työntekijän yritys, josta sitten 2007 luovuin ja siirryin suurempaan, noin 1 500 henkilön yrityksen lakiasiainohtajaksi. Sillä kokemuksella ja tiedolla, mikä minulla on, käytän tämän puheenvuoron.

Oma käsitykseni on, että kun kansainvälistä vertailua tehdään, niin Suomessa on verrattain helppoa ja edullista päättää työsuhde tuotannollisilla tai taloudellisilla syillä. Sitten kun puhutaan henkilökohtaisista perusteista, niin se on meillä vertailun mukaan jonkun verran hankalampaa kuin monissa muissa maissa. Tärkeintä on kuitenkin se, että tässäkin muutoksessa, jota esitetään, sen perusteen pitää olla aina asiallinen. Eli joka tapauksessa epäasiallisella perusteella ei saa päättää. Viimeksi tänään meillä on tullut tietoon, että Suomessa edelleen on hyvin paljon raskaussyrjintää, eli raskaana olevia naisia syrjitään työelämässä raskauden takia. Tämä kerta kaikkiaan pitää kitkeä. Meillä ei ole siihen varaa yhteiskunnassa, joka mieluummin tarvitsee lapsia kuin lähettää viestin, että he eivät ole tervetulleita.

Mitä tulee tähän itse esitykseen, minusta molemmilla puolilla on hieman liioiteltu tämän merkitystä. Hallitus ja hallituspuolueiden edustajat ovat käyttäneet puheenvuoroja tässä matkan varrella ja minusta liioittelevat sitä, mitä tässä tulee tapahtumaan. Ja ehkä toisellakin puolella, rohkenen sanoa, on vähän liioiteltu. Nimittäin tässähän on se tilanne, että se, mikä on varmaa... Tai sanon ensinnä sen, mikä on epävarmaa: se, muuttuuko oikeastaan juuri mikään. Mutta se on varmaa, että tulee muutaman vuoden, ehkä jopa viiden vuoden, epävarmuuden aika, jolloin haetaan oikeuskäytännön kautta sitä tulkintalinjaa, mitä se tarkoittaa, kun tämä ”painava peruste” sieltä on poistunut. Sitten nähdään ajan kanssa, onko sillä suurta merkitystä. Tästä työoikeuden juristitkin ovat hieman erityyppisiä tulkintoja antaneet. Mutta joka tapauksessa tulee tällainen aika, jossa haetaan sitten sitä, mikä tämä tilanne tulee olemaan. Tämä ei tietenkään sinänsä ole hyvä ole.

Olen itse joutunut omassa työhistoriassani päättämään työsuhteita tai olemaan juristina niissä prosesseissa mukana, joissa niitä päätetään henkilökohtaisilla perusteilla, ja kyllä täytyy sanoa, että kyllähän tällaisella pienyrittäjällä, jolla ei itsellään ole juridista osaamista, se on tarkka ja vaikea prosessi hallita. Siihen tarvitaan usein ulkopuolista juridista osaamista. Suuremmissa yrityksissähan tilanne on toinen, joissa on omia lakiasiainosastoja. — Puhemies, pyydän poikkeuksellisesti lupaa, kun minulla on jalka paketissa, voinko jatkaa tästä paikalta enkä siirry tässä tilanteessa tuohon puhujakorokkeelle. [Puhemies: Sopii!] — Kiitoksia. — On totta, että erityisesti pienet yrittäjät viestittävät siitä, että rekrytoinnissa on yksi kynnyks: jos sattuu rekrytointi, joka ei ole onnistunut, niin koetaan, että on hankala sitten päättää sitä työsuhdetta. Onhan meillä koeaika, ja onhan meillä myös helpotettu määräaikaistekemistä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 132/2025 vp

Tilannehan ei ole tosiaan niin yksinkertainen. Sen takia sanoin, että tässä kysymyksessä kannattaa olla keskellä, niin kuin yleensäkin politiikassa. Molemmista laidoista ehkä nyt liioitellaan näitä vaikutuksia. Sanon suoraan, että keskustahan teki tässä oman mallin, joka oli nimenomaan sellainen, että otettaisiin tämä nyt ensinnä käyttöön pienillä yrityksillä ja katsottaisiin, miten tämä toimii, ja sitten mentäisiin suurempiin yrityksiin, joissa kyllä on kykyä hoitaa näitä asioita nykylainsäädännönkin valossa. Se ei saanut tukea riittävästi, ja nyt en kyllä pysty tukemaan sitäkään esitystä, joka täällä on tehty, että tämä esitys hylätäisiin.

Haluan kuitenkin sen todeta, että tänä päivänä fikset työnantajat eivät varmuudella hyvävä työntekijää, jos vaan palveluille ja tavaroille on kysyntää, tule päästämään työpaikasta pois, heiltä päättämään työsuhdetta. Se on aivan varma. Ja jos ei taas sitten kauppa käy, niin silloinhan se päättämisperuste ei ole henkilökohtainen vaan se on taloudellinen syy. Tai jos on pakotettu tekemään tuotannollisia järjestelyjä, se on tuotannollinen syy. Mutta aivan varmasti hyvistä työntekijöistä on edelleen, vaikka meillä on paljon työttömyyttäkin, monella alalla niin kova pula, että heistä pidetään mielellään kiinni ja heistä ei haluta millään päästää irti ja heistä kilpaillaan. Sitten on se toinen tilanne, että jos on niin, että kerta kaikkiaan työstä ei suoriuduta, niin kyllä se sitten on kuitenkin molempien osapuolten etu: työnantajan etu siinä, että silloin se työsuhde ei jatku, ja työntekijänkin etu siinä, että löytyisi sellainen työtehtävä tai työpaikka — jos ei siinä yrityksessä ole — joka olisi sitten sopeva tämän työntekijän osaamiselle ja lahjoille.

Omasta kokemuksestani uskallan sanoa, että valtaosassa tilanteista, aivan valtaosassa, yritykset ja yrittäjät kokevat, että henkilöstö on tärkein voimavara ja resurssi yrityksessä. Ollaan samalla puolella pöytää, ja toisella puolella on meidän haastava globaali markkina ja maailma, jossa kilpaillaan ja yritetään pärjätä, ja ollaan sillä tavalla samassa veneessä. Näin itse ainakin yrittäjänä silloin koin, eikä ollut minkäänlaisia ongelmia pienessäkään yrityksessä toimia. Me olimme samassa yhteisessä veneessä ja yhdessä teimme töitä ja asioista sovittiin ja neuvoteltiin hyvässä hengessä. Sitten on olemassa niitä, jotka toimivat epäasiallisesti, mutta sen varaan ei tietenkään lainsäädäntöä pidä rakentaa.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Räsänen, Joona.

20.07 **Joona Räsänen sd:** Arvoisa puhemies! Aloitan sillä, että täällä arvioitiin aiemmissa puheenvuoroissa eri hallitusten onnistumista työllisyyden hoidossa. Jokainen hallitushan tässä maassa on yleensä tehnyt omalla vahtivuorollaan erilaisia toimenpiteitä, joilla on pyritty työllisyyttä vahvistamaan, ja valmisteluvaiheessa näille toimenpiteille on aina arvioitu jonkunnäköisiä vaikutuksia. Mutta kyllähän sitä, minkä perusteella sitä onnistumista arvioidaan, pitää arvioida sitten sen toteuman perusteella. Vaikka valmisteluvaiheessa paperilla jonkunnäköinen toimenpide tuottaisi valtavan suuren vaikutuksen, niin jos tosiasiallisesti se vaikutus ei tule realisoitumaan, niin silloin varmaan ei voida ajatella, että toimenpide on tuottanut sen, mitä on haluttu.

Tässä tietenkin on vaikeus siinä, että eri toimenpiteet realisoituvat tietenkin pidemmällä aikavälillä, ja totta kai talouden suhdanteillakin on merkitystä. Senpä takia ymmärrän, että hallituksen jo tähän mennessä tänne tuotuja esityksiä erilaisiksi työllisyystoimiksi, jotka enemmistö tässä salissa on säätänyt, on haluttu kannattaa niiden kohtuullisen suurien työllisyysvaikutusten johdosta. Mutta niin kuin tiedämme nyt sitten toteumasta, tosiasiallisestihan työllisyys Suomessa ei ole parantunut vaan heikentynyt, ja meidän työllisyyskehitys

Pöytäkirjan asiakohta PTK 132/2025 vp

on todella kautta linjan ollut Euroopan heikointa. Tämä näkyy nyt sitten siinä, että meillä myös työttömyys on noussut Euroopan toiseksi korkeimmaksi.

No, mitä tulee sitten tähän kyseessä olevaan esitykseen, niin tämä esitys sen verran kylä poikkeaa näistä muista tämän hallituksen esityksistä, että tälle ei edes valmisteluvaiheessa kyetty laskemaan minkäänäköistä työllisyysvaikutusta. Tämän perusteella voisi varmaan arvioida, että todennäköisempiä ovat sitten enemmänkin ne vaikutukset, jotka liittyvät tähän epävarmuuteen. Elikkä meillehän syntyy lainsäädäntöön epävarma tilanne useammaksi vuodeksi, mikä tarkoittaa sitten myös sitä, että kun tätä tulkintalinjaa lähdetään hakemaan, niin sehän vaatii, että joitakin irtisanomisia tapahtuu ja niitä riitautetaan. Eli toisin sanoen on tiedossa useamman vuoden jakso, jolloin myös tämän esityksen osalta tämä lainsäädäntö, jos enemmistö sen hyväksyy, tulee johtamaan epävarmuuteen.

Senpä takia, arvoisa puhemies, totean, että tässä tilanteessa, jossa nimenomaan meidän suurin ongelmamme tässä talouden epävarmuudessa liittyy ihmisten luottamukseen, ei pitäisi lähteä omin toimin ihmisten luottamusta rapauttamaan. Siksi on helppo kannattaa tätä edustaja Lylyn esitystä, että hylätään tämä potkulaki.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Lyly.

20.10 Lauri Lyly sd: Arvoisa rouva puhemies! Ensinnäkin täytyy sanoa, että tämän koko lakiesityksen, niin kuin kaikkien muittenkin työelämälakiesitysten, yleinen linja on ollut täällä, kun näitä on käsitelty valiokunnassa, että palkansaajapuoli on vastustanut yksimielisesti ja työnantajat ovat yksimielisesti aina kannattaneet niitten eteenpäinviemistä. Eli tämä on koko tämän hallituksen työmarkkinalinjan ydin. Niitä on tehty käytännössä työnantajien toiveitten mukaisesti, ja silloin se painopiste väkisinkin siirtyy muualle. Tämä on kaikkien lakiesitysten linja.

No, sitten voi kysyä, paljonko näitä nyt sitten on suhteessa normaaleihin työsuhteitten päättämisiin. Jos me arvioidaan, että työsuhteita syntyy ehkä noin 800 000 vuodessa ja niitä varmaan päättyykin suurin piirtein sama määrä, niin voi ajatella, että tämä 27 000, mitä koeaikana ja henkilökohtaisilla syillä päättyy, on silloin noin kolmen neljän prosentin luokkaa työsuhteitten päättymisistä, eivätkä ne kaikki mene riitana eteenpäin, mutta osa niistä menee. Varmaa on, että kun tämä oikeustila on epävarmempi kuin se on ollut aikaisemmin, niin muutaman vuoden varmaan juristeja tarvitaan enemmän kuin aikaisemmin niitten työsuhteitten päättämisessä, kun halutaan katsoa, mihin se linja tässä syntyy. Tämöinen tosiasia varmasti tässä ympärillä tulee tapahtumaan. Sitten niin kuin noista luvuista näkee, valtaosa työnantajista toimii erittäin hyvin ja oikein, ja palkansaajapuoli ottaa ne tilanteet myös sen mukaisesti, kun ne on asiallisesti käsitelty, ja nuo luvut kertovat jo sen, että ongelmia ei ole. Nykyisinkin työntekijästä pääsee nykyllä eroon, jos tämä ei tee työtään tai muuten menettelee sopimattomasti tai väärin siinä työsuhteen aikana. Kyllä siellä perusasiat ovat kunnossa, mutta kyllä se peruslinja siellä taustalla on, että kun joudutaan käsittelemään näitä tosi dramaattisia tilanteita niitten ihmisten kannalta — niin työnantajapuolen, joka sen irtisanomisen joutuu tekemään, kuin sen työntekijän osalta, joka ottaa vastaan sen irtisanomisilmoituksen — niin kummallekin pitäisi olla hyvin selkeää, miten tämä prosessi hoidetaan ja millä perusteilla se irtisanominen perustellaan ja tuodaan esiin. Näiden kaikkien näkökulmien tässä pitäisi olla mukana, ja siinä mielessä tämän lainsäädännön pitäisi olla selkeätä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 132/2025 vp

Sitten siihen lainsäädäntöön: Olemme monessa vaiheessa tätä käsittelyä esittäneet, että varoituskäytäntö olisi kirjallinen, ja se liittyy nimenomaan tähän käsittelyn selkeyttämiseen. Oikeuskäsittelyssä se syy useimmiten haastetaan, ja silloin jos on varoituskäytännöllä näytetty, että tätä asiaa asianomaisen henkilön pitäisi korjata ja onko hän korjannut sitten sitä ja niin pois päin, niin se näyttö on silloin paljon helpommin näytettävissä kummallakin puolella, silloin kun se on liittojen välisessä neuvottelussa tai sitten jos se menee käräjäoikeuksiin järjestäytymättömissä yrityksissä. Tämä olisi ollut aika halpa tapa hoitaa tätä kokonaisuutta, ja tässä mielessä tämä tilanne olisi pitänyt tehdä.

Arvoisa rouva puhemies! Tässä on käyty paljon keskusteluja siitä, onko suomalainen irtisanomisjärjestelmä hyvin kireä, miten tämä suhteutuu OECD:n kanssa, ja meillä on vähän eri tulkinta tuosta hallituksen linjasta. Hallitus on ottanut yhden indikaattorin, ja sitten valiokunnan asiantuntijakuulemisessa kuitenkin on todettu, että OECD:n henkilöperusteista irtisanomissuojaa koskevan indikaattorin, joka on saatu keskiarvona henkilöperusteisten irtisanomisten eri osa-alueiden indikaattoreista, mukaan henkilöperusteinen työsuhdeturva ei ole Suomessa erityisen tiukka vaan se on tällä hetkellä OECD-maiden keskitasoa. Eli tämä on myöskin siellä asiantuntijakuulemisessa kuultu kahdelta eri taholta, joilta on erityisesti sitä kysytty. Tämä sinänsä on semmoinen kokonaisuus, joka kannattaa tässä myöskin muistaa. Tuotannollisista ja taloudellisista syistä työntekijöiden irtisanominen on Suomessa erittäin helppoa ja matalalla tasolla kansainvälisesti, niin että sillä puolella meillä ei ole kyllä tarvetta. Siinä neuvotteluajatkin ovat todella lyhkäisiä nyt, kun niitä on puolitettu.

Kaiken kaikkiaan tämä tilanne on sellainen, että tämän osalta tilanne muuttuu oleellisesti ja kukaan ei osaa sanoa sitä tarkemmin. — Arvoisa rouva puhemies! Minulla on sen verran paljon asiaa, että taidan ottaa seuraavan puheenvuoron. Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Suhonen.

20.16 Timo Suhonen sd: Kiitos, arvoisa rouva puhemies! Tuossa aiemmassa puheenvuorossa vakuuttelin kuulijoita jälleen siitä, että eihän Suomessa mikään korkea irtisanomiskynnys ole, ja sitten toin vielä faktalukuja tietoon tueksi sille minun väitteelleni. Nyt ehkä tässä puheenvuorossa muutama sananen uudelleensijoittamisvelvollisuudesta sekä kirjalliseen varoitukseen liittyvistä asioista ja sitten tuosta tasa-arvovaikutuksesta.

Hallitus esittää, että työnantajan velvollisuus selvittää, onko irtisanominen mahdollista välttää tarjoamalla työntekijälle muuta työtä, rajattaisiin koskemaan tilanteita, joissa työntekijän edellytykset tehdä työtä ovat muuttuneet työsuhteen aikana. Hallitus haluaa siis poistaa työnantajalta vastuun selvittää kaikista muista tilanteista johtuvan uudelleensijoittamisvelvoitteen. Tämä merkitsee suurta heikennystä työntekijän irtisanomissuojaan. Lisäksi esitetty muutos tuo epävarmuutta työntekijöiden tilanteisiin, joissa työn vaativuus kasvaa ja osaamisesta ei ole pidetty huolta työnantajankaan toimesta. Uudelleensijoittamisvelvoitteella on pystytty välttämään turhia irtisanomisia ja niistä johtuvia riitoja, ja se on ollut helppo tapa toteuttaa työntekijän työpanoksen jatkuminen työnantajan hyväksi. Uudelleensijoittamisvelvoite on ollut helppo tarkistaa yrityksissä, se, onko muuta työtä tarjolla, eikä se ole aiheuttanut hallinnollista taakkaa. Uudelleensijoittamisvelvoite tulisikin säilyttää nykyisen kaltaisena.

Hallitus ei esitä muutoksia varoituskäytäntöön. Johtuen terminologisesti epäselvistä uusista säännöksistä molempien osapuolien oikeusturvan kannalta olisi erittäin tärkeää,

Pöytäkirjan asiakohta PTK 132/2025 vp

että varoitus annetaan kirjallisena. Kun varoitusta ei anneta työntekijälle kirjallisena, tämä käytäntö on omiaan luomaan epäselviä irtisanomistilanteita, niistä johtuvia oikeusriitoja ja turhia oikeuskäsittelyitä. Kaikki epäselvät toimintaprosessit ennen irtisanomista aiheuttavat suurta haittaa sekä työntekijälle että työnantajalle.

Esitämme, että varoitus tulee antaa aina kirjallisessa muodossa. Varoituksen kirjallinen muoto olisi helppo ja halpa keino parantaa työntekijän ja työnantajan oikeusturvaa sekä vähentää mahdollisia irtisanomisasiiriitoja ja näin ollen kuluja julkiselle vallalle.

Irtisanomisprosessia ei osata työpaikoilla nykyisinkään, mikä johtaa irtisanomisista johduttuihin riitoihin. Jos tämä edellä mainittu prosessi hoidettaisiin työnantajien puolelta oikein, lainsäädäntöä ei tarvitsisi muuttaa. Mikäli tämä olisi jo nykyisellään paremmin hoidossa, se olisi molemmille osapuolille asioita selkeyttävä ja helpottava tilanne. Tämän vuoksi varoitustajärjestelmän käyttäminen on erityisen tärkeää, jos työntekijällä on työnjohdon antamien työtehtävien hoitamisessa sellaisia puutteita, jotka edellyttävät varoituksen antamista. Varoituksen tehtävä on antaa työntekijälle aikaa ja mahdollisuus korjata toimintaansa.

Sitten esityksen tasa-arvovaikutuksista muutama sananen: Monissa työehtosopimuksissa, esimerkiksi teollisuudessa ja kuljetusaloilla, on sovittu paremmasta irtisanomissuojasta nykyisten irtisanomissäännösten mukaisesti. Niillä sopimusaloilla, jotka eivät ole saaneet vastaavaa kirjausta työehtosopimukseen, irtisanomissuoja on työehtosopimuslain varassa. Näitä sopimusaloja ovat varsinkin matalapalkkaiset ja naisvaltaiset alat. Toteutuessaan heikennetty irtisanomissuoja aiheuttaa epävarmuutta näille aloille. Useissa tutkimuksissa ympäri maailman on havaittu, että työsuhdeturvan heikentäminen johtaa epävarmuuden kasvuun heijastuen erityisesti nuorten ja naisten elämänpäätöksiin. Taloudellinen ja työmarkkinaepävarmuus on johtanut muun muassa päätöksiin lykätä perheen perustamista. Heikennetty irtisanomissuoja heikentää myös sukupuolten välisen tasa-arvon toteutumista. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Partanen.

20.20 Karoliina Partanen kok: Arvoisa puhemies! Olisin halunnut kiittää edustaja Räsästä. Hän ehti tässä lähteä, mutta olisin kiittänyt häntä siitä, että hän myöntää sen, että talouden suhdanteella on vaikutusta työllisyystilastoihin. Oman käsitykseni mukaan hän taitaa olla ainut sosiaalidemokraatti, joka uskaltaa sanoa tämän ääneen, että talouden suhdanteella on suuri merkitys siinä, syntyykö Suomeen työpaikkoja vai ei.

Meitä haukutaan myös siitä, että meillä on Euroopan surkein työllisyys. Täytyy sanoa, että olisin toivonut, että viime kaudella meille olisi neuvoteltu hieman suurempi osuus Euroopan unionin elvytyspaketista. Me emme ole saaneet nauttia tästä elvytyspaketista ja sen tuomista euroista, kuten muut Euroopan menestyvät maat. Kun esimerkiksi Kreikka, Kroatia, Italia, Romania, Puola ja Portugali saivat EU:n elvytyspaketista tukea yli kahdeksan prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen, niin Suomi sai 0,7 prosenttia. Ja näissä maissa, jotka ovat nyt saaneet miljardeja näitä elvytysrahoja, joita jaetaan tälläkin hetkellä ja käytetään erilaisiin hankkeisiin, talouskasvu on neljä prosenttia ja työllisyys on hyvää. Kyllä minun täytyy sanoa, että toivoisin, että useampi sosiaalidemokraatti voisi esimerkiksi tämän tunnustaa ja tunnustaa omissa puheissaan, että tällä on valtava vaikutus Suomen työllisyystilanteeseen.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 132/2025 vp

No, mitä tulee sitten tämän hallituksen esityksen sukupuolivaikutuksiin, niin toivoisin, että myös sosiaalidemokraatit lukisivat sen hallituksen esityksen kohdan 4.2.6.1, missä todetaan hyvin selkeästi se, että irtisanomiset kohdistuvat Suomessa suurimmissa määrin miehiin ja vähemmissä määrin sitten naisiin ja muihin sukupuoliin. En pysty siksi allekirjoittamaan näitä väitteitä, että tällä nyt sitten tahallisesti ja tarkoituksellisesti haluttaisiin nimenomaan naisten asemaa heikentää. Tämä on suorastaan aika pöyristyttävää puhetta.

Tänään myös ministeri Sanni Grahn-Laasonen on antanut esityksen tasa-arvolain täsmäntämisestä. Tällä esityksellä tuodaan nimenomaan ratkaisuja siihen, että raskaussyrjintää saadaan vähennettyä. Me teemme muun muassa määräaikaaisuudesta ja vanhemmuus- ja perhehuoltovelvollisuuksista selkeitä syrjintäperusteita tasa-arvolakiin. Me asetamme työnantajalle selvitysvelvollisuuden, jos määräaikaista työsuhdetta ei jatketa raskauden tai perhevapaan ilmoittamisen jälkeen, ja pidennämme myös kanneaikoja näissä syrjintätapauksissa. En usko, että tulemme näistä hirveästi kiitosta saamaan, mutta kun näin joulu on lähellä, niin toivoisin, että voisitte edes todeta sen, että meidän hallitus haluaa nimenomaisesti parantaa naisten asemaa työelämässä. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Lyly, vastauspuheenvuoro.

20.23 **Lauri Lyly sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! On pakko tähän suhdanteeseen kommentoida. Me ei olla tässä missään vaiheessa kiistetty sitä, etteikö suhdanteilla ole vaikutusta työllisyyteen, [Timo Suhonen: Juuri näin!] mutta tämä suhdanne on otettu vain niin kuin annettuna. Voi kysyä, miksi kotimarkkinat ovat tällaisessa tilanteessa, jossa luottamusta ei ole. Kyllä siinä on hallituksella aika iso rooli siinä kohtaa. Myös esimerkkinä: rakentaminen on päästetty ihan lamaan, ja se on sitä suhdannejuttua. Oltaisiin voitu hyvin rakentaa tässä yhteydessä erityisryhmien asumista ikäihmisille, opiskelijoille ja muuta, tehdä vastasyklisiä politiikkaa, mutta te olette poistaneet suhdannevälineitä, muun muassa asuntorahastot ja muut vastaavat välineet pois. Tämä on aika paljon sanottu, että suhdanteisiin ei voi itse vaikuttaa. Niihin voi itse vaikuttaa myöskin kotimaassa. Kaikki ei tule kansainväliseltä puolelta, niitä tulee myöskin täältä kotimaasta, ja kotimaisilla toimilla vaikutetaan kotimaiseen suhdanteeseen. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Partanen.

20.24 **Karoliina Partanen kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tietenkin meidän tilannetta olisi huomattavasti helpottanut se, jos meille olisi pystytty neuvottelemaan suurempi osuus tästä Euroopan elvytyspaketista, mutta näin ei tapahtunut, ja tässä tilanteessa me olemme. Minusta tuntuu, että tässä sosiaalidemokraatit eivät edelleenkään ymmärrä sitä, missä tilanteessa Suomen talous on ja miten kauan Suomi on harjoittanut elvyttämispolitiikkaa. Mehän olemme harjoittaneet elvyttämispolitiikkaa 20 vuotta, ja Suomessa ei ole tuona aikana ollut talouskasvua. Ei meillä ole varaa enää jatkaa tällaista politiikkaa. Meille on annettu tietyt raamit myös Euroopan komission toimesta, ja joudumme tekemään näitä valitettavia ratkaisuja ja päätöksiä ja sopeuttamaan tässä vaikeassa suhdanteessa. Olisi ollut hienoa, jos viime hallituskaudella, kun suhdanne oli parempi, olisi ryhdytty jonkinlaisiin toimenpiteisiin myös julkisen sektorin osalta, mutta näin ei toimittu. — Kiitos.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 132/2025 vp

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Asell, varsinainen puheenvuoro.

20.25 Marko Asell sd: Arvoisa puhemies! Nyt käsittelyssä oleva niin sanottu potkulaki on yksi tämän vaalikauden kovimmista työelämäheikennyksistä. Orpon hallitus sanoo purkavansa työllistämisen esteitä ja helpottavansa erityisesti pk-yritysten arkea, mutta kyse ei ole pienestä säädöstä eikä mistään teknisestä viilauksesta. Kyse on siitä, miten helposti ihminen voidaan jatkossa irtisanoa ja kuinka epävarmaan asemaan työntekijät tässä maassa nyt sysätään.

Hallitus poistaa laista sanan ”painava”: enää irtisanomiseen ei tarvittaisi asiallista ja painavaa syytä, vaan pelkkä asiallinen syy riittäisi. Samalla laista on siivottu pois myös muita rajaavia sanoja, kuten ”olennaisesti” ja ”vakava”. Käytännössä tämä tarkoittaa yhtä asiaa: irtisanomiskynnys laskee, mutta kukaan ei tiedä, kuinka alas. Eikä tätä sano vain oppositio. Työministeri Marttinen on itse todennut julkisuudessa, ettei kukaan pysty sanomaan, mille tasolle kynnyks asetuu. Vasta vuosien päästä uusien oikeusjuttujen ja oikeuskäytännön kautta selviää, missä mennään. Siihen asti yli kaksi miljoonaa palkansaajaa elää epävarmuudessa.

Sitten tämä esitys ei koske vain irtisanomista, tämä koskee ihmisten koko toimeentuloa. Kun irtisanomiskynnystä lasketaan näin epämääräisesti, kasvaa riski siitä, että työsuhteen päättymistä pidetään työttömyysturvaa hakiessa työntekijän omana syynä. Se tarkoittaa karensseja ja sitä, että päivärahaa ei makseta. Samaan aikaan työttömyysturvaa ei olla tässä yhteydessä parantamassa, päinvastoin: sitä on jo heikennetty, ja kun tähän päälle tulevat vielä toimeentulotukea koskevat leikkaukset, tilanne menee vielä pahemmaksi. Karenssi voi johtaa siihen, että myös viimesijaista toimeentulotukea alennetaan. Yksittäisen ihmisen kohdalla seuraukset voivat olla kohtuuttomat: työ päättyy epäselvin perustein, työttömyysturva evätään ja toimeentulotukea leikataan ilman, että ihminen on voinut mitenkään ennakoida tai välttää tilannetta.

Arvoisa puhemies! Oikeuskanslerinvirasto on puuttunut tähän esitykseen nimenomaan perusoikeuksien näkökulmasta. Perustuslaissa lukee, ettei ketään saa erottaa työstä ilman lakiin perustuvaa syytä. Tällä suojataan työntekijää, sitä heikompa osapuolta. Oikeuskansleri toteaa suoraan, että nyt ollaan rajoittamassa ja heikentämässä tätä perusoikeutta ja että hallituksen pitäisi arvioida, onko kyse vähäisestä vai olennaisesta heikennyksestä. Mutta miten hallitus vastaa? Kirjoittamalla perusteluihin, että vaikutukset ovat maltillisia ja heikennys lähinnä vähäinen. Näitä sanoja ei löydy itse laista. Lakitekstissä ei sanota, mikä on irtisanomiskynnys, ei sanota, mikä on maltillista, eikä tekstissä sanota, miksi heikennys olisi vähäinen, päinvastoin: laista on tehty entistä avoimempi, ja samalla ministeri myöntää, ettei kukaan tiedä, mihin tämä johtaa.

Perustuslakivaliokunta on aiemmin todennut, ettei ole hyväksyttävää säätää näin epäselvää irtisanomissääntelyä, joka jää vain perusteluiden ja vuosien päästä ehkä syntyvän oikeuskäytännön varaan. Nyt näin ollaan tekemässä täysin tietoisesti.

Arvoisa puhemies! Kun tähän kokonaisuuteen yhdistetään heikennetty työttömyysturva, heikennettävä toimeentulotuki, kasvava oikeudenkäyntikuluriski ja täysin epävarma irtisanomissääntely, on selvää, että riskiä siirretään järjestelmällisesti työntekijöille — niille, joilla on vähiten varaa kantaa sitä. Tämä ei ole tasapainoinen työmarkkinauudistus. Tämä on ideologinen kokeilu, jonka lasku lähetetään tavallisille palkansaajille. Siksi tätä esitystä ei pidä hyväksyä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 132/2025 vp

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Malm.

20.29 Niina Malm sd: Arvoisa rouva puhemies! Tuohon edustaja Partasen puheenvuoroon täytyy kyllä sen verran tarttua, että muissa Venäjän rajanaapurimaissa tällä hetkellä työllisyys kasvaa ja talous kasvaa mutta ei Suomessa, ja sen takia minusta tämä yksi hänen perusteistaan ei kyllä nyt kestä päivänvaloa.

No, sitten kun tässä haettiin jälleen syyllisiä sieltä edellisestä hallituksesta, niin täytyy kyllä sanoa, että kun tässä on nyt yli kaksi ja puoli vuotta odotettu niitä toimia Itä-Suomen osalta, niin kaikenlaista komissaaria ja dirikkaa siellä rajalla on käynyt vierailmassa ja katsomassa, miltä se itäraja näyttää, mutta yhtään ei ole näitä edunvalvontatoimia EU-pöytiin Suomesta tainnut mennä. Ja kun tässä samassa yhteydessä vielä Partanen totesi, että Suomella ei ole varaa jatkaa näin — viitaten ymmärtääkseni tähän talouskasvun mataamiin — niin täytyy nyt todeta sekin, että kokoomuksella kuitenkin, vaikka näin ei voida heidän mielestään jatkaa, eväät ovat ne, että elvytetään antamalla veronkevennyksiä rikkaille.

No, puhemies! Toiseksi, täytyy minunkin tähän Laboren esitykseen todeta sen verran, että kun hyvinkin selvästi siellä valiokunnan kuulemisissa — ja ne ovat edelleen myös luettavissa — on luettavissa se, että työsuhdeturva ei ole Suomessa erityisen tiukka vaan keskitasoa OECD-maiden kanssa, niin samassa selvityksessä todetaan myös se, että EU-vertailussa tämä Suomen tilanne on keskitasossa. Eli siis hallitus on tässä omassa perustelussaan käyttänyt vain yhtä alaindikaattoria eikä useita indikaattoreita, kuten esimerkiksi tästä Laboren lausunnosta on luettavissa.

No sitten vielä ihan viimeiseksi tähän itse irtisanomiseen ja sen helpottamiseen. Täällä on kuultu muun muassa, että ”jos ei suoriudu töistä” tai ”jos on vääränlainen rekrytointi”. No esimerkiksi tähän rekrytointiin: hallitus on jo ratkaissut asiaa niin, että koeaikaa on pidennetty reilusti. Jos ei suoriudu töistään, niin sitten voidaan etsiä niitä vaihtoehtoja, tai jos on selvästi taustalla sellaista syytä, mikä edellyttää irtisanomista, niin sekin on ihan ymmärrettävää, ja siihenkin on olemassa jo tällä hetkellä prosessi, kuinka toimitaan. Ehkä se, mikä tässä nyt sitten jää arvailujen varaan, on esimerkiksi se, että jos lauantai-iltana tai sunnuntai-aamun pikkutunneilla läpällä sosiaaliseen mediaan kirjoittelee jotakin epäasiallista, niin onko se esimerkiksi syy irtisanomiselle. No se selviää meille vasta vuosien päästä, kun oikeuskäytäntö on katsottu läpi.

Eli tässä kohtaa, kuten edustaja Lyly ensimmäisessä puheenvuorossaan esitti, kannatan hylkäysesitystä.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Lyly.

20.33 Lauri Lyly sd: Arvoisa puhemies! Täältä edestä on helpompi pitää puheita kuin tuolta, kun tässä saa pidettyä paperit hyvin esillä. — Arvoisa rouva puhemies! Ensinnäkin näihin suhdanteisiin. Edustaja Partanen lähti jo täältä, mutta kyllähän tosiasia on, että kyllä meidän bkt:stä puolet tulee kotimarkkinoilta ja tämä hallitus on nimenomaan tehnyt sellaista politiikkaa, että kotimarkkinat ovat ihan lamassa ja ihmiset eivät uskalla kuluttaa, ja se näkyy työllisyydessä ja kaikessa muussa. Se on suhdannevaikuttamista, samoin tuo rakentamiseen liittyvä asia, jonka tuossa jo mainitsin, että se päästettiin lamaan.

Arvoisa puhemies! Täytyy myös muistaa se, että kun edustaja Partanen puhui 20 vuodesta, niin jos en väärin muista, taitaa olla niin, että kokoomus on neljää vuotta lukuun ot-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 132/2025 vp

tamatta ollut koko sen ajan hallituksessa. Eli tämä on käytännössä niin, että myöskin kookoomus on ollut erittäin isossa vastuussa Suomen talouskehityksestä ja velkaantumisesta ja kaikesta muusta. He eivät tästä pääse karkuun.

Sitten kun katsotaan tätä itse irtisanomistilannetta, niin meillähän on työsuhteiden päättämiseen liittyvä kuuden kuukauden koeaika, jonka aikana pitäisi katsoa, kuinka henkilö soveltuu siihen työhön, ja siinä pääsee kevyemmin irti, jos ei sovellu. Nyt sitten hallitus on tuomassa vielä tämän lain lisäksi määräaikaisuuksien helpottamisen. Ja kun näitä kaikkia esityksiä katsotaan, niin tämä vääjäämättä johtaa siihen, että kun lainsäädäntö on tehty työntekijöitten suojaksi, niin nyt tässä koko ajan sitä työntekijöiden asemaa heikennetään ja samalla tulee tällainen iso periaatteellinen asia, että tätä yrittäjäriskiä siirretään sinne työntekijäpuolelle, palkansaajille. Tämä iso kuva tässä tulee muuttumaan, ja se on tässä sellainen asia, joka on jäänyt taka-alalle.

Arvoisa rouva puhemies! Meidän valiokunnan kuulemisissa myös tätä kansainvälistä ulottuvuutta katsottiin myöskin näitten pykälien kautta. Meillä oli valiokunnassa kaksi professoritason kansainvälistä osajaa, jotka arvioivat tämän asiallinen-termin käyttöä, ja he molemmat olivat sitä mieltä, että ”pätevä syy” olisi parempi käsite kuin ”asiallinen syy” ja sen käyttöönotto poistaisi myös epäilykset siitä, että työsopimuslain irtisanomisperusteet eivät olisi linjassa mainittujen keskeisten kansainvälisten irtisanomissuojaa koskevien sopimusten kanssa. Tämä on tietenkin tärkeää, koska oikeus irtisanomissuojaan on sekä Suomessa että kansainvälisesti tunnustettu perusoikeus. Lisäksi on mainittu, että kansainvälisten velvoitteiden sisältämä ”pätevä syy” olisi nykyistä ”asiallista ja painavaa syytä” kynnyseltään matalampi ja silti täyttäisi kaikkien edellä esitettyjen kansainvälisten sopimusten irtisanomisen ehtojen osalta yhtäläisen sisällön. Mikäli muutosta olisi ylipäätään ollut tarpeen tehdä, olisi käytettävä termiä ”pätevä syy”. Tämä oli hyvin yksiselitteinen lausunto. Myös perustuslakivaliokunta lausunnossaan 55/2025 kiinnitti huomiota sääntelyn selkeyden kannalta siihen, että kansainvälisten sopimusten kannalta mahdollinen ilmaisu voisi olla myös se, että käytetään ”asiallisen syyn” sijasta ilmaisua ”pätevä syy”.

Eli meillä on tällaiset taustat, ja me yritettiin vielä käsittelyn yhteydessä siirtää tätä käsittelyä helmikuulle sen takia, että olisi nyt tässä istuntotauon aikana voinut tämän lainsäädännön korjata tältä osin ja olisi saatu tällainen kansainvälisenkin termistön täyttävä. Ja sitten kyllä ”pätevä syy” kuvaa kansankielessä paremmin sitä tilannetta kuin ”asiallinen syy”. Tässä mielessä tilanne olisi ollut parempi.

Sitten, arvoisa rouva puhemies, meillä oli tämän valiokunnan käsittelyn yhteydessä myöskin mielenkiintoisia episodeja, kun yritettiin työnantajille laittaa tällaisia, että valiokunta kannustaisi työnantajajärjestöjä tukemaan etenkin pieniä ja keskisuuria yrityksiä osaamisen kehittämisessä irtisanomisen osalta. Nämä pari lausetta, mitä siinä ympärillä oli, valiokuntaneuvos oli kirjoittanut sinne, mutta hallituspuolueitten toimesta poistettiin tällainenkin velvoite, että olisi kannustettu selvittämään näitä asioita. Tuntuu aika oudolta, että näin toimittiin, koska se oli hyvä asia ja siinä vähän todettiin myös se, että työnantajat eivät osaa tätä irtisanomismenettelyä kunnolla tehdä. Tässä mielessä olisi ollut tarpeen sitäkin näkökulmaa tähän tuoda. Tämä lainsäädäntö on vähän vinosti kirjoitettu tältä osin. — Arvoisa rouva puhemies! Käytän vielä yhden puheenvuoron. Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Lindén.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 132/2025 vp

20.38 **Aki Lindén sd:** Arvoisa rouva puhemies! Pyysin tämän puheenvuoron vastatakseni edustaja Partaselle hänen hetki sitten käyttämänsä puheenvuoron, jossa kiinnitin huomiota siihen, että jälleen kerran löydettiin uusi ulkoinen syy sille, että Suomen talousasiat eivät ole niin hyvällä mallilla kuin missä tahansa muussa Euroopan vertailumaassa, ja se oli tämä elpymisvälineen rahanjako ja sen painottuminen eri maihin eri tavalla. Tähän mennessähän näitä syitä on ollut Venäjän rajan läheisyys, mutta kun olemme verranneet eri maita, jotka myös ovat lähellä Venäjää, niin olemme huomanneet, että Suomi on pärjännyt taloudellisesti niistä heikoimmin. No, nyt sitten tuli uusi tällainen ulkoinen syy.

Yritin tässä nopeasti pikkuisen laskea ja analysoida tätä asiaa, se jäi tietysti hyvin pinnalliseksi. Kun muistan, että EU:n elpymisväline oli noin 800 miljardia euroa, josta puolet oli lainaa ja puolet oli suoraa rahoitusta, ja kun koko EU:n bkt on 18 biljoonaa, siis 18 000 miljardia euroa, niin siitä saadaan osoitettua se, että kun neljän vuoden ajalta me jaamme tätä RRF-rahoitusta, se jää käytännössä noin yhteen prosenttiin vastaavasti neljän vuoden ajalta koko EU:n budjetista. Kiistan kyllä noin suorasukaiset johtopäätökset, että eräiden muiden maiden neljän prosentin bkt:n kasvu versus Suomen 0,2 prosentin olisi tästä riippuvainen. Nämä EU-rahoituksethan yleensä jakaantuvat niin, että taloudellisesti korkeammalla olevat maat ovat siellä enemmän nettomaksajan puolella ja sitten taloudellisesti alemman tason, eli bkt per asukas, maat ovat nettosaajia. Mutta tuo siitä.

Sen sijaan sen väitteen esittäminen, että me sosiaalidemokraatit emme tunnustaisi, etteikö suhdanteilla ole vaikutusta näihin asioihin, on aivan paikkansapitämätön. Jokainen ymmärtää, että suhdanteilla on vaikutusta. Kysymys on siitä, että ollaanpa noususuhdanteessa tai laskusuhdanteessa, niin kummassakin tilanteessa voidaan joko harjoittaa oikeaan osuvaa politiikkaa tai vääränlaista politiikkaa. Voidaan tehdä vääränlaista politiikkaa noususuhdanteessa ja oikeanlaista politiikkaa noususuhdanteessa ja samalla tavalla vääränlaista politiikkaa tai oikeanlaista politiikkaa laskusuhdanteessa, ja mikään ei vakuuta siitä, että hallitus olisi nyt tehnyt oikeanlaista politiikkaa tässä suhdanteessa.

Itse olen aika vakuuttunut siitä, että se suurin syy siihen, että suomalaiset nyt ovat peiloissaan, on tämä korkea työttömyys ja samanaikainen työttömyysturvan heikentäminen, ja se on syy, miksi ihmiset niin sanotusti säästävät ja haluavat varautua pahimpaan.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Suhonen.

20.42 **Timo Suhonen sd:** Kiitos, arvoisa rouva puhemies! Tässä vielä haluan hieman hämmästellä ääneen sitä, millä tavalla mieli muuttuu milläkin puolueella tai henkilöllä. Perussuomalaisethan ovat varsinkin ennen vaaleja ilmoittautuneet puolueeksi, joka pitää työntekijöitten puolia. Nyt mielelläni lukisin perussuomalaisille, mutta kun katseeni kohdistan tuonne saliin oikeaan laitaan, niin eihän siellä ole ensimmäistäkään kansanedustajaa. Heitä ei tämän vertaa kiinnosta nyt tämä asia, kun me olemme toisessa käsittelyssä käsittelemässä potkulakia — ei ensimmäistäkään perussuomalaista.

Mutta oli miten oli, silti lainaan vähän historiankirjasta melkein päivälleen seitsemän vuotta sitten, eli eduskunnan pöytäkirjasta 17.12.2018 luen otteen. Tämä liittyy silloisen hallituksen, Sipilän hallituksen, esitykseen siitä, että irtisanomislakia tulisi helpottaa. Täällä Rami Lehto on kello 1.51 todennut seuraavaa: ”Me perussuomalaiset epäilemme myös irtisanomissuojan heikentämisen työllisyysvaikutuksia. Hallituksen esityksessäkin todetaan, ettei voimassa olevan tutkimustiedon perusteella voida luotettavasti arvioida irtisanomissuojan heikentämisen työllisyysvaikutuksia. Siksi nähdään, että hallituksen tulee

Pöytäkirjan asiakohta PTK 132/2025 vp

ryhtyä välittömästi toimenpiteisiin, joilla parannetaan pienien yritysten työllistämismahdollisuuksia ilman irtisanomissuojan heikennyksiä.” Kuulostaa aika tutulta, aivan kuin tämän päivän esityksestä, jossa todetaan, että ei ole olemassa työllisyysvaikutuksia.

Kun viittasin kerran perussuomalaisiin, joita siis salissa ei ole ensimmäistäkään — korostan vielä, ei ensimmäistäkään paikalla — niin siitä huolimatta haluan nytten itse noihin pöytäkirjoihin tämän lisäksi, mitä äsken lainasin pöytäkirjasta aiempaa perussuomalaisen seitsemän vuoden takaista kannanottoa, jatkaa vielä sen verran, että kun perussuomalaiset olivat ennen vaaleja työväen asiassa, niin kerrataanpas vielä läpi se, mitä perussuomalaiset ovat tehneet tällä kaudella työntekijöihin liittyen nimenomaan, eli työntekijöitä koskevia lakimuutoksia: työttömyysturvan omavastuu on muutettu viidestä seitsemään päivään; kansaneläkeindeksin jäädytys, joka vaikuttaa moniin etuuksiin; lomakorvauksien jaksotus on palautettu; työmatkavähennyksen leikkaus 300:sta 600 euroon; yleisen asumistuen leikkaus; työttömyysturvan suojaosan poisto sekä asumismenojen ehtojen tiukentuminen; lapsikorotuksen poisto; lakko-oikeuden rajaaminen ja lakkosakkojen asettaminen työntekijöille; aikuiskoulutustuen lakkauttaminen; vuorotteluvapaan lakkauttaminen; työssäoloehto muutettu kuudesta 12 kuukauteen; ansioturvan porrastaminen ja euroistus, eli leikkaus; työssäoloehdon kertymisen lakkautus palkkatuetussa työssä; ikäsidonnaisista poikkeuksista luopuminen; korotetun ansio-osan leikkaus työllistämistä edistävästä palvelusta; se paikallisen sopimisen uudistus, mikä oli ihan järjetön; vientimalli eli vientipalkkamalli, joka oli kanssa omanlainen episodi; ansiosidonnaisen korotusosan poisto; leipomotyölain kumoaminen, eli 100 prosentin korotus leipomotyöntekijöistä yötöitä koskien on poistettu; yhteistoimintalain velvoittavuuden nosto 20 hengen yrityksestä 50 hengen yrityksiin; yt-neuvotteluajat on puolitetty; suojelutyö on viety lakiin, eli työnantajajärjestöt haluavat viedä ammattiliitoilta vallan päättää siitä, minkä verran väkeä tulee lakkojen aikana töihin; ja nyt on käsittelyssä siis henkilökohtaisen irtisanomisen kynnyksen madaltaminen. [Puhemies koputtaa] Sitten sieltä on tulossa vielä määräaikaistamien mahdollistaminen vuodeksi ilman perustetta.

Tässä perussuomalaiset ovat näyttäneet, mitä mieltä he ovat työntekijöistä. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Lyly.

20.45 Lauri Lyly sd: Arvoisa rouva puhemies! Tällä lailla on niin monta ulottuvuutta, että on syytä vähän vielä tätä avata:

Ensinnäkin tässä lakiesityksessä tämä vakavuusharkinta on yhtenä osana. Se on ilmaistu aika lailla epäselvästi. Meillä oli painava ja asiallinen syy, siellä oli sanalla ”painava” se vakavuuden arviointi. Nyt kun tämä tilanne muuttuu, niin aikaisempi oikeuskäytäntö ei ole enää tässä relevantti ja tässä muodostetaan uutta oikeuskäytäntöä. Se selviää sitten aikaan, kuinka tämä tulee vaikuttamaan irtisanomiskynnyksen alenemiseen.

Arvoisa rouva puhemies! Täällä on se puoli, josta aika vähän puhutaan, että kun työsuhteen ulkopuolella tapahtuu rikkomuksia tai laiminlyöntiä, joka jollain tavalla vaikuttaa työsuhteeseen, niin nyt näyttää, että entistä helpommin voidaan pitää riittävänä irtisanomisperusteena sellaisia useita vähäisiä laiminlyöntejä tai rikkomuksia, joihin sama työntekijä on syyllistynyt. Se riittäisi entistä helpommin irtisanomisperusteeksi, kunhan varoitustenttelyä koskevat säännökset on täytetty. Täällä tulee helposti varmaan somekäyttäytyminen ja tämäntyyppiset asiat otettaviksi huomioon, ja mielenkiinnolla jääme odottamaan, mitä kaikkea tämä tuo tullessaan.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 132/2025 vp

Arvoisa rouva puhemies! Tämä uudelleensijoittamisvelvollisuus tästä rajautuu vain sellaisiin tilanteisiin, joissa työntekijälle tarjotaan muuta työtä sellaisissa tilanteissa, joissa työntekijän edellytykset tehdä työtä ovat muuttuneet työsuhteen aikana. Siis hallitus poistaa työnantajan vastuun selvittää kaikissa muissa tilanteissa uudelleensijoittamisen. Tämä merkitsee suurta heikennystä työntekijän irtisanomissuojaan, koska se tuo epävarmuutta tilanteisiin. Kun työn vaativuus kasvaa ja osaamisesta ei ole pidetty huolta työnantajan toimesta, niin tässä se, että uudelleensijoittamisesta ei ole huolehdittu, voi johtaa siihen, että työnantaja voi tätä kautta päästä kyseisestä henkilöstä eroon. Tämä on todella tärkeä ulottuvuus, jota pitää jatkossa tarkastella erittäin paljon. Sitten kun mietitään sitä, että osaaminen tulee olemaan jatkossakin suurin työllistämisen este, niin silloin työuran aikana sitä osaamista pitäisi pitää yllä ja se on tärkeä rooli tässä näin. Nyt kaikki muut uudelleensijoittamisvelvoitteet jäävät pois. Yrityksissä on ollut aika helppo selvittää, onko uudelleensijoittamismahdollisuuksia, onko sellaista työtä, johon irtisanottava työntekijä voitaisiin sijoittaa, ja ovatko olosuhteet muuten kunnossa.

Arvoisa rouva puhemies! Minä päätän tämän vähän positiivisempaan näkökulmaan. Se liittyy näihin valiokunnan lausumaehdotuksiin. Täällä ollaan yksimielisesti kahdesta lausumasta yhtä mieltä:

”Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto seuraa, onko muutoksilla vaikutuksia raskaus- ja perhevapaasyrjinnän lisääntymiseen, ja laatii asiasta selvityksen vuoden 2028 loppuun mennessä.”

Ja sitten toinen: ”Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto seuraa ja laatii vuoden 2028 loppuun mennessä selvityksen muutosten vaikutuksista yhtäältä työntekijöiden asemaan ja toisaalta työllisyyteen etenkin pienten ja keskisuurten yritysten työllistämiskyvyn näkökulmasta.”

Kolmas lausuma, jonka hallituspuolueet sitten ajoivat läpi, liittyy siihen, että valtioneuvosto seuraa esityksen käytännön vaikutuksia erityisesti sen osalta, että muutokset tosiasiassa alentavat irtisanomiskynnystä esityksen tavoitteen mukaisesti. Eduskunta edellyttää lisäksi, että valtioneuvosto arvioi tämän pohjalta tarvetta ulottaa muutokset koskemaan myös virkasuhteessa tehtävää työtä. Tämä selvitys pitäisi antaa eduskunnalle vuoden 28 loppuun mennessä. Tästä virkasuhteisen mukaan ottamisesta oppositiossa oltiin sitä mieltä, että se ei kuulu tähän näin. Kaksi ensimmäistä kuuluu. Virkasuhteisia tämä lakiesitys ei koske, tämä koskee vain työsuhteisia.

Arvoisa rouva puhemies! Näin lopuksi täytyy sanoa, että on erittäin ikävä lakiesitys näin joulun alla työntekijöille. Tämä tulee aiheuttamaan paljon epävarmuutta, ja mennään askeleita kohti tuntematonta. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Suhonen.

20.50 **Timo Suhonen sd:** Kiitos, arvoisa rouva puhemies! Haluan myös itse päättää tämän käsittelyn omalta kohdaltani lyhyeen toteamukseen, että tämä on todellakin kautta aikain merkittävin lakiesitys, mikä liittyy työntekijöihin ja työmarkkinoihin, tämä täydennettynä niillä, mitä aiemmassa puheenvuorossa luetteloin sen pitkän listan, mitä kaikkea siellä on tapahtunut, ja sitten vielä on se, mitä sieltä voi kenties olla tulossa. Enpä nyt hirveästi ylläty, mutta toki toivon, että olen väärässä siinä arvioissa, mutta kun ensi vuoden aikana on toki tulossa se, että voi tehdä vuodeksi määräaikaisen työsopimuksen ilman perustetta, niin

Pöytäkirjan asiakohta PTK 132/2025 vp

mitä sen jälkeen hallitus vielä keksii? Onko siellä arkipyhäkorvausten poistamisia ja muita vastaavia, tämmöisiä isoja, merkittäviä muutoksia tulossa? Toivon, että ei.

Näitten muitten heikennysten lisäksi tämä irtisanomissuojan heikentäminen on tosi merkittävä. Kuten tiedämme, ollaan jo heikennetty työttömiltä työttömyyskorvauksia. Niin kuin olen todennut, tämän hallituksen työllisyyspolitiikassa on kolme keskeistä kohtaa: työttömiltä leikkaaminen, työsuhdeturvan heikentäminen ja sitten työntekijöitten koulutusmahdollisuuksien heikentäminen. Siinä on kolme semmoista keskeistä kohtaa, mihinkä on perustunut tämän hallituksen työllisyyspolitiikka, joka näyttää olevan vain työttömyyspolitiikkaa.

On tosi surullista, että hallitus tekee tällaista politiikkaa, mutta toivotaan nyt sitten, että jossakin välissä näitä tehtyjä päätöksiä joku taho ainakin joltain osin pääsee korjaamaan. — Kiitos.

Keskustelu päättyi ja asian käsittely keskeytettiin.